

O DYSLEKSJI SŁÓW KILKA

CO TO JEST DYSLEKSJA?

Dysleksja rozwojowa to zespół zaburzeń w nauce czytania i pisania. Są to zaburzenia **specyficzne**, czyli wybiórcze, o ograniczonym, bardzo wąskim zakresie. Mają charakter **rozwojowy**, co oznacza, że towarzyszą dziecku przez cały proces rozwoju.

Można wyróżnić dysleksję rozwojową i nabytą:

dysleksja rozwojowa jest związana z zakłóceniami w procesie rozwoju dziecka;

dysleksja nabyta powstaje nagle, niezależnie od procesów rozwojowych, najczęściej w wyniku uszkodzenia mózgu.

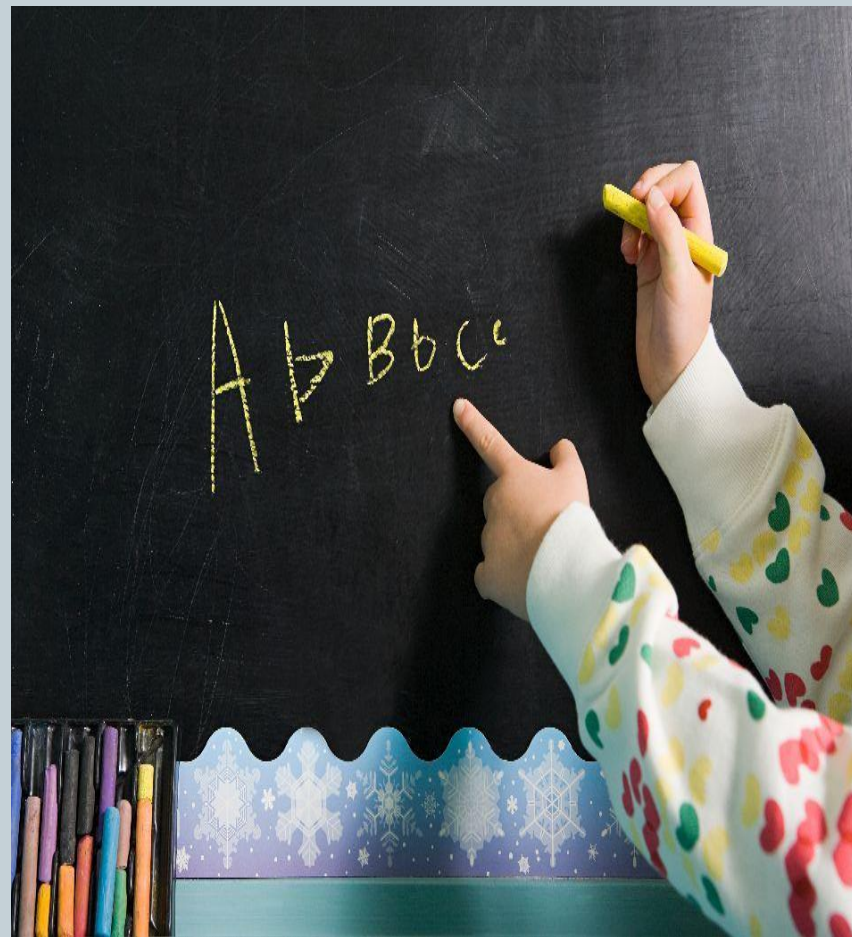
RODZAJE DYSLEKSJI ZE WZGLĘDU NA ZABURZONE FUNKCJE

- **dysleksja typu wzrokowego**, będąca konsekwencją zaburzeń percepcji wzrokowej, pamięci wzrokowej, koordynacji wzrokowo – ruchowej
- **dysleksja typu słuchowego**, wynikająca z zaburzeń percepcji słuchowej, pamięci słuchowej, funkcji językowych
- **dysleksja integracyjna**, spowodowana niewłaściwą współpracą prawidłowo rozwiniętych funkcji percepcyjno-motorycznych

SKŁADOWE SPECYFICZNYCH ZABURZEŃ

- **dysleksja** – trudności w czytaniu
- **dysortografia** – brak umiejętności poprawnego ortograficznie zapisywania wyrazów
- **dysgrafia** – nieczytelne lub nieestetyczne pismo
- **dyskalkulia** – specyficzne zaburzenia w uczeniu się matematyki

Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ MOGĄ WYSTĘPOWAĆ

- SLI – specyficzne zaburzenia językowe
- zespół Aspergera – zaburzenie ze spektrum autyzmu
- ADD i ADHD – deficyt uwagi, często także z nadpobudliwością psychoruchową
- dyspraksja – zaburzenie związane z uczeniem się, planowaniem i przewidywaniem ruchu.

SYMPTOMY DYSLEKSJI U DZIECI W MŁODSZYM WIEKU SZKOLNYM

- kłopoty z dzieleniem na sylaby i rozróżnianiem głosek w wyrazach
- problemy z poprawnym wymawianiem wielosylabowych słów
- mała precyzja ruchów dłoni, nieumiejętność wiązania kokardki, cięcia nożyczkami po śladzie
- nieprawidłowy uchwyt kredki lub narzędzia pisarskiego
- nieprawidłowy kierunek kreślenia linii i lite
- problem z rysowaniem i odtwarzaniem szlaczków
- mylenie liter kształtopodobnych (m-n-u, p-b-d-g, l-l-t)
- słaba orientacja w przestrzeni (nad, pod, za, obok) i w czasie (pory dnia)
- słabe zapamiętywanie liter, cyfr i kształtów geometrycznych

SYMPTOMY DYSLEKSJI U DZIECI W MŁODSZYM WIEKU SZKOLNYM

- ubogie słownictwo
- liczne błędy gramatyczne
- kłopoty z uczeniem się sekwencji (werszyki, dni tygodnia, miesiące)
- niskie różnicowanie głosek podobnie brzmiących (z-s, g-k, p-b, t-d)
- nieestetyczne próby pisania
- niska sprawność ręki piszącej
- brak ustalonej stronności ciała i dominującej ręki
- kłopot z opanowaniem zegara
- niska koordynacja ruchowa
- problem z nauczeniem się jazdy na rowerze i łapaniem piłki

SYMPTOMY DYSLEKSJI U DZIECI STARSZYCH (9-12 LAT)

- trudności z płynnym czytaniem
- trudności z rozumieniem czytanych treści
- wolne tempo dekodowania wyrazów
- mylenie liter w wyrazach
- nieortograficzny zapis wyrazów
- mylenie znaków i cyfr w matematyce
- kłopoty z podstawianiem do wzoru
- trudności w nauce geometrii i poruszaniu się na mapie
- problem z nauczeniem się tabliczki mnożenia

SYMPTOMY DYSLEKSJI U DZIECI STARSZYCH (9-12 LAT)

- zapominanie bieżącej daty i dnia tygodnia
- mała organizacja własna („roztrzepanie”)
- zapominanie o zadaniach domowych, klasówkach i sprawdzianach
- niska umiejętność wypowiedzania się na piśmie (np. lakoniczne wypracowania)
- mylenie lewej i prawej strony
- mała orientacja na zegarze
- kłopoty z powiedzeniami i przysłowiami
- nieestetyczny zapis w zeszytach
- niska samoocena z powodu słabych osiągnięć w szkole

SYMPTOMY DYSLEKSJI U MŁODZIEŻY

- wolne tempo czytania i nadal brak płynności
- nieprawidłowe odczytywanie słów lub całych informacji
- dalsze trudności w poprawnym zapisie słów
- nieestetyczne pismo, czasami zupełnie nieczytelne
- kłopoty z planowaniem, organizacją i układaniem w sekwencje
- nieumiejętność streszczania tekstu i selekcji informacji
- zwięzłe wypowiedzi pisemne (krótkie, nierozwinięte wypracowania, czasem nie na temat)
- trudności z robieniem notatek i przepisywaniem z tablicy

SYMPTOMY DYSLEKSJI U MŁODZIEŻY

- unikanie zadań związanych z czytaniem i pisaniem
- słaba pamięć, wolne zapamiętywanie nowych treści
- mylenie niektórych liter lub wyrazów
- kłopot z szybkim nazywaniem przedmiotów lub przypominaniem sobie informacji
- mylenie znaków i symboli (matematyka, fizyka, chemia)
- słaba orientacja na mapie i w przestrzeni
- niska samoocena z powodu powolnych postępów

RYZYKO DYSLEKSJI

- Dysleksja jest zaburzeniem rozwojowym, więc jej symptomy mogą pojawić się na każdym etapie rozwoju dziecka. W praktyce najczęściej zauważane są w momencie podjęcia przez nie nauki w przedszkolu lub szkole.
- W tym okresie nie można jeszcze postawić rozpoznania specyficznych trudności w uczeniu się. Mówi się raczej o **ryzyku dysleksji**, czyli zwiększonym prawdopodobieństwie, że zaburzenie to rozwinie się u dziecka w przyszłości.

DIAGNOZA DYSLEKSJI

- Jeżeli pojawi się cokolwiek niepokojącego w zakresie szkolnego funkcjonowania dziecka, należy reagować możliwie szybko. W pierwszej kolejności warto zwrócić się do szkoły dziecka i tam poprosić o wsparcie. Można zgłosić się do: wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego lub psychologa. Oni poradzą, jak pomóc dziecku.
- Dysleksję może stwierdzić tylko wyspecjalizowany zespół w poradni psychologiczno-pedagogicznej na podstawie badań: pedagogicznego i psychologicznego pod kątem specyficznych problemów w uczeniu się.

TERAPIA DYSLEKSJI

- Dysleksja nie ustępuje z wiekiem, ale towarzyszy dotkniętej nią osobie przez całe życie. Nie można wyeliminować tego syndromu, ale poprzez odpowiednią terapię możliwe jest znaczne ograniczenie jego zakresu.
- Terapia dysleksji powinna się odbywać w ramach specjalistycznych **zajęć korekcyjno-kompensacyjnych** lub **terapii pedagogicznej**, uzupełnianych **pracą własną ucznia w domu**, według zaleceń terapeuty.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- <https://pedagogika-specjalna.edu.pl/terapia-pedagogiczna/dysleksja-rozwojowa/>
- <https://pl.freepik.com/premium-wektory>
- <http://www.ptd.edu.pl>
- <http://sluchfonemowykognitywistyka.blogspot.com/p/trudnosci-w-czytaniu-i-pisaniu-such.html>